REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO, SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI
DIREKTORAT ZA TRG DELA IN ZAPOSLOVANJE

Kotnikova ulica 28, 1000 Ljubljana

T: 01 369 76 04
F: 01 369 76 69
E: gp.mddsz@gov.si
www.mddsz.gov.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE RS ZA KOMUNICIRANJE
Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana

e-naslov: gp.ukom@gov.si

Številka: 1222-108/2014-2
Datum: 23. 10. 2014

Zadeva: SENIOR SERVIS - predlog št. 6120-264 - stališče glede predloga državljana

Spoštovani!

Prejeli smo vašo zahtevo za posredovanje ustreznega odgovora na predlog državljana, posredovan preko spletnega orodja predlagam.vladi.si.

Analiza obstoječega stanja:

V skladu z obstoječo ureditvijo lahko brezposelne osebe pod določenimi pogoji brez vpliva na njihov status zaradi pridobivanja dodatnih dohodkov opravljajo določena začasna ali občasna dela, in sicer na podlagi sklenjenih pogodb civilnega prava, ki jih ureja Obligacijski zakonik - OZ (Uradni list RS, št. 97/07 – uradno prečiščeno besedilo)

67. člen Zakona o urejanju trga dela – ZUTD (Uradni list RS, št. 80/10, 40/12-ZUJF, 21/13, 63/13, 100/13 in 32/14-ZPDZC-1) določa znižanje denarnega nadomestila zaradi pridobivanja dohodkov iz dela. Denarno nadomestilo se zniža zavarovancu, ki v času upravičenosti do denarnega nadomestila med brezposelnostjo opravi delo, za katero prejme ali je upravičen prejeti dohodek iz dela, ki po plačilu davkov in obveznih prispevkov mesečno presega 200 eurov. Kot dohodek iz dela se šteje vsak dohodek iz katerega koli pogodbenega razmerja, na podlagi katerega zavarovanec opravi fizično ali intelektualno delo, vključno z opravljanjem storitev in ustvarjanjem ali izvedbo avtorskega dela. Kot dohodek iz dela se šteje tudi dohodek za opravljeno delo oziroma storitev prokurista ali za vodenje in nadzor poslovnega subjekta, ki je pravna oseba. Denarno nadomestilo se zavarovancu zniža za 50 odstotkov dohodka iz dela, ki presega znesek iz prvega odstavka tega člena. Če zavarovanec preživlja mladoletne otroke, se denarno nadomestilo za vsakega otroka poveča za deset odstotkov polnega zneska denarnega nadomestila, ki bi mu pripadalo, če ne bi ustvaril dohodka iz dela, vendar največ do polnega zneska denarnega nadomestila. Ne glede na določbe prejšnjih odstavkov se znižanje ne izvede, če bi bilo denarno nadomestilo treba znižati za manj kot 20 eurov.

Če že ob prijavi in uveljavitvi zahtevka za denarno nadomestilo obstaja podlaga za izplačilo dohodka iz dela, je zavarovanec o njej dolžan obvestiti zavod ob prijavi, sicer pa v roku treh dni po nastanku. O opravljenem delu, dogovorjenem plačilu in roku plačila za opravljeno delo je zavarovanec dolžan sproti obveščati zavod. Denarno nadomestilo se zavarovancu zniža v mesecu, v katerem je prejel plačilo za delo, oziroma v naslednjem mesecu po prejetem plačilu, če obvestila o prejetem plačilu ni več mogoče upoštevati pri obračunu denarnega nadomestila za tekoči mesec. Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se pri zadnjem obroku denarnega nadomestila, do katerega je upravičen zavarovanec, znižanje opravi že na podlagi dogovorjenega plačila za opravljeno delo. Zavod plačuje zavarovancu, ki je pridobil dohodke iz dela, prispevek za zavarovanje za primer brezposelnosti od osnove pred zmanjšanjem denarnega nadomestila. Zavarovancu, ki ne ravna v skladu z določbami tega člena, preneha pravica do denarnega nadomestila in mora vrniti neupravičeno prejete zneske denarnega nadomestila.

ZUTD v členih od 25 do 27 kot eno izmed storitev, ki jih na trgu dela zagotavlja Zavod RS za zaposlovanje kot eden od izvajalcev ukrepov države na trgu dela, ureja institut posredovanja zaposlitve. Posredovanje zaposlitve se izvaja z namenom usklajevanja ponudbe in povpraševanja po delavcih na trgu dela v Sloveniji in ostalih državah EU, EGP in v Švicarski konfederaciji, obsega pa aktivnosti iskanja primerne ali ustrezne zaposlitve iskalcu zaposlitve in napotitev iskalca zaposlitve k delodajalcu ter aktivnosti iskanja ustreznega ali primernega delavca za delodajalca. Storitev izvajajo Zavod RS za zaposlovanje in drugi izvajalci, ki za opravljanje storitve v skladu z določbami ZUTD pridobijo koncesijo.

Storitev se izvaja ob upoštevanju izobrazbe ali poklica, delovnih izkušenj in usposobljenosti iskalca zaposlitve, na ozemlju Republike Slovenije pa se zagotavlja brezposelnim osebam in prijavljenim iskalcem zaposlitve, za države EU, EGP in za Švicarsko konfederacijo pa tudi drugim iskalcem zaposlitve.

Analiza predloga in razlogi za njegovo (ne)primernost:

Posredovani predlog ocenjujemo kot neskladen s splošnim ciljem postopne odprave segmentacije na trgu dela, ki jo med ostalim povzročajo tudi učinki (čedalje bolj razširjenega) dela po sklenjenih pogodbah civilnega prava kot najbolj tipične začasne oblike dela. Cilj države, ki preko Zavoda RS za zaposlovanje (v nadaljevanju: zavod) kot osrednje institucije in glavnega izvajalca ukrepov na trgu dela zaradi pomoči brezposelnim osebam in drugim iskalcem zaposlitve izvaja določene na zakonu utemeljene in s konkretnimi programi podprte ukrepe, namreč ne more biti v zagotavljanju posredovanja začasnih ali občasnih del brezposelnim osebam, saj je njihov glavni cilj zaposlitev, ki zagotavlja določeno stopnjo socialne varnosti in v skladu s predpisi, ki urejajo pokojninsko zavarovanje, postopno izpolnitev pogojev za starostno upokojitev, česar pa delo po pogodbah civilnega prava ne more omogočati. Ob upoštevanju zgoraj citirane veljavne zakonodaje lahko brezposelne osebe, ne glede na starostno kategorijo in kljub upravičenosti do denarnega nadomestila za primer brezposelnosti, že sedaj pridobivajo dodatne dohodke, v kolikor z delodajalcem oziroma naročnikom sklenejo ustrezno pogodbo civilnega prava.

Ob upoštevanju navedenega in zaradi slabih izkušenj na področju študentskega dela, ki je skozi leta izvajanja povzročilo precejšen upad zaposlitvenih možnosti študentov po zaključku študija, na trgu dela pa nelojalno konkurenco iskalcem zaposlitve (sprememba področja študentskega dela je ena izmed poglavitnih zavez Republike Slovenije EU v okviru izvajanja reformnega

programa), menimo, da s strani države ne bi bilo smiselno s predpisi omogočati ali zagotavljati ustanavljanje novih posrednikov začasnih oblik dela. Res je sicer, da se pobudnikov predlog nanaša na starejše brezposelne osebe, ki so (večinoma) težje zaposljiva kategorija prebivalstva, vendar pa je naloga države na tem področju predvsem v oblikovanju, sprejemanju in izvajanju takšnih programov aktivne politike zaposlovanja, ki spodbujajo delodajalce k zaposlovanju starejših brezposelnih oseb; slednje se, kot že pojasnjeno, na podlagi sklenjenega delovnega razmerja vključijo v obvezno pokojninsko zavarovanje in na tak način dosežejo potrebno zavarovalno dobo za starostno upokojitev, kar pa jim delo na podlagi sklenjenih podjemnih ali avtorskih pogodb ne omogoča. Posredovani predlog tudi v ničemer ne razbremenjuje zavoda, saj slednji v skladu z ZUTD brezposelnih oseb že sedaj ne napotuje na opravljanje začasnih del na podlagi sklenjenih pogodb civilnega prava.

Lep pozdrav!

Pripravil:
Matija Baš
sekretar

Petricija Vrečar
vodja sektorja

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO, SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI
Ljubljana

Damjana Košir
generalna direktorica

VROČITI:
- naslovniku – po e-pošti